

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування



“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

«27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«МАКРОЕКОНОМІКА»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціальність: 072 / D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування / D Бізнес, адміністрування та право

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

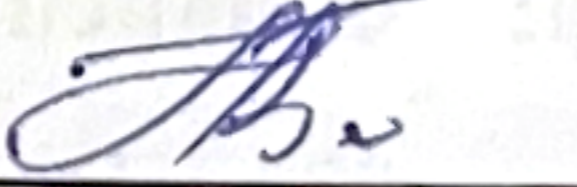
Факультет: економічний

Мова навчання: українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінанси» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 26.05.25 року, протокол № 6, та введеної в дію наказом ректора № 189 від 28.05.25 р., а також відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 28.04.25 року, протокол № 5, та введеної в дію наказом ректора № 164 від 01.05.25 р.

Розробник: **Бойда Світлана Василівна**, доцент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, кандидат економічних наук, доцент
Викладач: **Бойда Світлана Василівна**, доцент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП _____  **Наталія БАК**

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____  **Зоя ГАЛУШКА**

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради _____  **Ірина НИКИФОРАК**

Мета навчальної дисципліни: розширення і закріплення розуміння здобувачами освіти основних понять сучасної економічної теорії, ознайомлення з базовими макроекономічними моделями, за допомогою яких аналізуються передумови, особливості та наслідки функціонування економіки на макрорівні, умовами рівноваги за поглядами різних вчених, проблемами короткотривалих і довготривалих наслідків економічної діяльності держави.

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Макроекономіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» підготовки бакалаврів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Завдання вивчення навчальної дисципліни полягають у:

- поглибленні теоретичних знань з економічної теорії;
- визначенні та розумінні макроекономічних явищ і понять;
- опануванні методів макроекономічного моделювання та аналізу;
- використанні результатів макроекономічного аналізу для розробки, обґрунтування та реалізації заходів державного регулювання економіки.

Пререквізити. Курс «Макроекономіка» вивчається після дисциплін «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Гроші і кредит». Математичною основою курсу є дисципліна «Вища математика».

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Макроекономіка» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи та страхування або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні компетентності (СК)

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПРН03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПРН04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових

ринків, банківської системи та страхування.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР23. Визначати досягнення та ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

МАКРОЕКОНОМІКА												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
Денна	II	III	4,0	120								екзамен
Заочна	II	III	4,0	120		4						екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	практ.	лаб.	інд.	срс		лекц.	практ.	лаб.	інд.	срс
Змістовий модуль 1. Макроекономічні показники та макроекономічне моделювання												
Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки.				-	-			-	-	-	-	
Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.	10	4	4	-	-	2	10	2	1	-	-	7
Тема 3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції.	10	2	2	-	-	6	10	2		-	-	7
Тема 4. Споживання, заощадження та інвестиції.	10	4	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 5. Класична модель макроекономічної рівноваги.	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10

Тема 6. Кейнсіанські моделі макроекономічної рівноваги.	10	2	2	-	-	4	10	-	-	-	-	10
Разом за ЗМ1	60	16	14	-	-	30	60	4		-	-	54
Змістовий модуль 2. Економічна політика держави												
Тема 7. Фіскальна політика держави.	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
Тема 8. Монетарна політика.	10	2	2	-	-	6	10	1		-	-	8
Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання.	10	4	4	-	-	2	10	2	-	-	-	8
Тема 10. Інфляція та антиінфляційна політика.	10	2	4	-	-	4	10	-	1	-	-	9
Тема 11. Безробіття та політика зайнятості.	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці.	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Разом за ЗМ 2	60	14	16	-	-	30	60	4	2	-	-	54
Усього годин	120	30	30	-	-	60	120	8	4	-	-	108

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1.	Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки 1. Предмет та особливості макроекономічного аналізу. 2. Функції макроекономіки, взаємозв'язок з економічною політикою. 3. Методи макроекономічних досліджень.
2.	Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків (2.1) 1. Моделювання макроекономічного кругообігу. 2. Суть і основні риси СНР як основи макроекономічного рахівництва. 3. Валовий внутрішній продукт як ключовий макроекономічний показник. 4. Способи розрахунку ВВП.
3.	Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків (2.2) 1. Макроекономічні показники на основі ВВП. 2. ВВП та економічний добробут. 3. Взаємозв'язок між основними макроекономічними показниками та рахунками СНР.
4.	Тема 3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції 1. Економічна природа сукупного попиту. 2. Нецінові фактори сукупного попиту.

	<p>3. Формування кривої сукупної пропозиції.</p> <p>4. Нецінові фактори сукупної пропозиції.</p> <p>5. Взаємодія сукупного попиту та сукупної пропозиції.</p>
5.	<p>Тема 4. Споживання, заощадження та інвестиції (4.1)</p> <p>1. Споживання та заощадження як функції доходу, їх графічне зображення.</p> <p>2. Середня та гранична схильність до споживання та заощадження. Фактори, що впливають на споживання та заощадження</p> <p>3. Функції споживання з урахуванням фактора часу.</p>
6.	<p>Тема 4. Споживання, заощадження та інвестиції (4.2.)</p> <p>1. Інвестиції та фактори інвестування.</p> <p>3. Суть простого мультиплікатора витрат. Математична інтерпретація мультиплікатора витрат.</p> <p>4. Мультиплікативний вплив сукупних витрат на ВВП.</p> <p>5. Модель акселератора. Модель взаємодії мультиплікатора-акселератора.</p>
7.	<p>Тема 5. Класична модель макроекономічної рівноваги</p> <p>1. Ринок праці в класичній моделі.</p> <p>2. Рівновага грошового ринку в класичній моделі.</p> <p>3. Класична модель рівноваги товарного ринку.</p>
8.	<p>Тема 6. Кейнсіанські моделі макроекономічної рівноваги</p> <p>1. Суть і наслідки витратних моделей для двох секторної економіки.</p> <p>2. Моделі «витрати-випуск» і «вилучення-ін'єкції» в умовах трьох- і чотирьох секторної економіки.</p> <p>3. Формування та зміст кривої IS.</p> <p>4. Формування та зміст кривої LM.</p> <p>5. Макроекономічна рівновага в моделі IS-LM.</p>
9.	<p>Тема 7. Фіскальна політика держави</p> <p>1. Зміст, цілі та інструменти фіскальної політики.</p> <p>2. Види фіскальної політики.</p> <p>3. Причини, види та джерела фінансування бюджетного дефіциту.</p> <p>4. Механізм функціонування державного боргу.</p>
10.	<p>Тема 8. Монетарна політика</p> <p>1. Структура банківської системи та роль окремих її елементів.</p> <p>2. Грошові агрегати і пропозиція грошей. Депозитний і грошовий мультиплікатори.</p> <p>3. Попит на гроші та рівновага на грошовому ринку.</p> <p>4. Цілі та види грошово-кредитної політики.</p> <p>5. Інструменти грошово-кредитної політики.</p>
11.	<p>Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання (9.1)</p> <p>1. Суть і структура економічного циклу.</p> <p>2. Класифікація та характер причин циклічного розвитку.</p> <p>3. Види та особливості різних циклів.</p> <p>4. Основні напрямки та механізми антициклічної політики держави.</p>
12.	<p>Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання (9.2)</p> <p>1. Суть економічного зростання та основні способи його відображення.</p> <p>2. Фактори та наслідки економічного зростання.</p> <p>3. Вихідні передумови моделювання економічного зростання. Кейнсіанська та неокласична моделі.</p> <p>4. Неокласична модель економічного зростання Солоу.</p>

13.	Тема 10. Інфляція та антиінфляційна політика 1. Суть та види інфляції. 2. Основні показники інфляції. Причини та наслідки інфляції. 3. Інфляція та безробіття. 4. Суть та напрямки антиінфляційної політики.
14.	Тема 11. Безробіття та політика зайнятості 1. Типи, види і показники зайнятості. 2. Теорія зайнятості в ринковій економіці. 3. Економічна природа безробіття та його види. 4. Соціально-економічна роль безробіття. Нерівномірність розподілу доходів.
15.	Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці 1. Теорії міжнародної торгівлі та її наслідки. 2. Роль і методи регулювання зовнішньої торгівлі. 3. Валюта, валютні курси і валютна політика. 4. Структура і взаємозв'язок між рахунками платіжного балансу. 5. Модель Мандела-Флемінга.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми
1	Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки 1. Предмет, об'єкт, мета та завдання макроекономіки. Основні макроекономічні проблеми й суперечності. 2. Функції макроекономіки, їх взаємозв'язок з економічною політикою. 3. Методи макроекономічних досліджень. Ex post-аналіз і ex ante-аналіз. 4. Історія розвитку макроекономічної думки. 5. Основні макроекономічні проблеми та суперечності економіки України.
2	Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків (2.1) 1. Структура моделей економічного кругообігу. 2. СНР як нормативна база макроекономічного рахівництва. Відмінність СНР від системи БНГ (балансу народного господарства). 3. Валовий внутрішній продукт як ключовий макроекономічний показник. 4. Методи обчислення ВВП: виробничий, кінцевого використання, розподільчий.
3	Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків (2.2) 1. Макроекономічні показники на основі ВВП. 2. ВВП та економічний добробут. 3. Взаємозв'язок між основними макроекономічними показниками та рахунками СНР. 4. Динаміка основних макроекономічних показників в Україні. 5. Поняття тіньової економіки. Тіньовий сектор в економіці України.
4	Тема 3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції 1. Економічна природа сукупного попиту. Нецінові фактори сукупного попиту. 2. Формування кривої сукупної пропозиції. Нецінові фактори сукупної пропозиції. 3. Взаємодія сукупного попиту та сукупної пропозиції. 4. Кейнсіанська та класична інтерпретація кривої сукупної пропозиції.
5	Тема 4. Споживання, заощадження та інвестиції 1. Функції споживання і заощадження та їх недохідні фактори. 2. Теорії споживання. Особливості споживання в Україні в сучасних умовах. 3. Інвестиції та фактори інвестування. 4. Простий мультиплікатор витрат, його математична інтерпретація.

	5. Модель взаємодії мультиплікатора-акселератора. Практичне застосування витратних моделей.
6	Тема 5. Класична модель макроекономічної рівноваги 1. Передумови й еволюція класичної моделі макроекономічної рівноваги. 2. Ринок праці в класичній моделі. 3. Рівновага грошового ринку в класичній моделі. 4. Класична модель рівноваги товарного ринку.
7	Тема 6. Кейнсіанські моделі макроекономічної рівноваги 1. Загальна характеристика концепції взаємоперетворення витрат і доходів. 2. Суть і наслідки витратних моделей для двох секторної економіки. 3. Моделі «витрати-випуск» і «вилучення-ін'єкції» в умовах трьох- і чотирьох секторної економіки. 4. Формування та зміст кривих IS, LM. Макроекономічна рівновага в моделі IS-LM. Застосування моделі IS-LM для аналізу економіки України.
8	Тема 7. Фіскальна політика держави 1. Зміст, цілі, види та інструменти фіскальної політики. 2. Причини, види та джерела фінансування бюджетного дефіциту. 3. Механізм функціонування державного боргу. 4. Економічна роль фіскальної політики. 5. Механізм функціонування державного боргу в Україні.
9	Тема 8. Монетарна політика 1. Структура банківської системи та роль окремих її елементів. 2. Грошові агрегати і пропозиція грошей. Депозитний і грошовий мультиплікатори. 3. Попит на гроші та рівновага на грошовому ринку. 4. Цілі та види грошово-кредитної політики. Інструменти грошово-кредитної політики. 5. Економічна роль монетарної політики. Особливості реалізації грошово-кредитної політики в Україні.
10	Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання (9.1) 1. Суть і структура економічного циклу. 2. Класифікація та характер причин циклічного розвитку. 3. Види та особливості різних циклів. 4. Основні напрямки та механізми антициклічної політики держави. 5. Основні теорії циклічності економічного розвитку.
11	Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання (9.2) 1. Суть економічного зростання та основні способи його відображення. 2. Фактори та наслідки економічного зростання. 3. Вихідні передумови моделювання економічного зростання. Кейнсіанська та неокласична моделі. 4. Неокласична модель економічного зростання Солоу.
12	Тема 10. Інфляція та антиінфляційна політика (10.1) 1. Інфляція як макроекономічне явище. Класифікація інфляції. 2. Основні показники інфляції. Причини та наслідки інфляції. 3. Інфляція попиту на основі моделі AD-AS. Монетарні та немонетарні фактори інфляції попиту. 4. Інфляція витрат (пропозиції) на основі моделі AD-AS. Інфляційна спіраль. 5. Кейнсіанський і класичний погляди на інфляцію.
13	Тема 10. Інфляція та антиінфляційна політика (10.2)

	1. Інфляція та безробіття. Крива Філіпса і її сучасна інтерпретація 2. Суть та напрямки антиінфляційної політики. 3. Розвиток інфляційних процесів та антиінфляційна політика в Україні.
14	Тема 11. Безробіття та політика зайнятості 1. Типи, види і показники зайнятості. 2. Теорія зайнятості в ринковій економіці. 3. Економічна природа безробіття та його види. 4. Соціально-економічна роль безробіття. Нерівномірність розподілу доходів. 5. Державне регулювання зайнятості і макроекономічна роль соціальної політики.
15	Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці 1. Теорії міжнародної торгівлі та її наслідки. 2. Роль і методи регулювання зовнішньої торгівлі. 3. Валюта, валютні курси і валютна політика. 4. Структура і взаємозв'язок між рахунками платіжного балансу. 5. Особливості зовнішньоекономічної політики України. Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року.

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.	З.ф.
1	Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки. 1. Історія розвитку макроекономічної думки. Сучасні макроекономічні теорії: посткейнсіанська макроекономіка, неокласична макроекономіка, монетаризм. 2. Основні макроекономічні проблеми та суперечності економіки України.	6	
2	Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. 1. Характеристика основних рахунків СНР. Динаміка основних макроекономічних показників в Україні. 3. Поняття тіньової економіки. Тіньовий сектор в економіці України.	2	7
3	Тема 3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції. 1. Кейнсіанська та класична інтерпретація кривої сукупної пропозиції.	6	7
4	Тема 4. Споживання, заощадження та інвестиції. 1. Теорії споживання. 2. Практичне застосування витратних моделей.	6	10
5	Тема 5. Класична модель макроекономічної рівноваги. 1. Передумови й еволюція класичної моделі макроекономічної рівноваги.	6	10
6	Тема 6. Кейнсіанські моделі макроекономічної рівноваги. 1. Загальна характеристика концепції взаємоперетворення витрат і доходів. 2. Застосування моделі IS-LM для аналізу економіки України.	4	10
7	Тема 7. Фіскальна політика держави. 1. Економічна роль фіскальної політики. 2. Механізм функціонування державного боргу в Україні.	6	9
8	Тема 8. Монетарна політика. Особливості реалізації грошово-кредитної політики в Україні.	6	8
9	Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання. 1. Основні теорії циклічності економічного розвитку.	2	8
10	Тема 10. Інфляція та антиінфляційна політика. 1. Кейнсіанський і класичний погляди на інфляцію. 2. Розвиток інфляційних процесів та антиінфляційна політика в Україні.	4	9

11	Тема 11. Безробіття та політика зайнятості. 1. Державне регулювання зайнятості і макроекономічна роль соціальної політики.	6	10
12	Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці. 1. Особливості зовнішньоекономічної політики України. Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року.	6	10

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Макроекономіка» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає наступні види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносилися на самостійне вивчення, а також виконання індивідуального завдання у вигляді есе або реферату та презентації результатів виконаного завдання.

В цілому результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

Методи навчання

У викладанні курсу використовуються такі освітні технології:

1. Лекції з використанням презентацій та інших візуальних засобів для кращого засвоєння матеріалу.
2. Групові та індивідуальні завдання з аналізу реальних ситуацій в економіці держави, що сприяють розвитку навичок командної роботи та співпраці.
3. Використання таких технологій, як платформа MOODLE та інші інтерактивні платформи навчання, неформальні курси, що сприяють підтримці вивчення макроекономіки. Вони дозволяють студентам мати доступ до матеріалів у будь-який час, виконувати завдання та поглиблювати свої знання.

Під час навчальних занять використовуються традиційні та інтерактивні методи навчання:

- лекція-візуалізація;
- проблемна лекція;
- семінар-дискусія;
- семінар-діалог;
- робота з тестами;
- проектна діяльність з використанням мультимедіа;
- ділові ігри;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Система контролю та оцінювання

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, контрольна робота) відповідь студента.

Формою підсумкового контролю є екзамен.

Методами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- фронтальне опитування;
- індивідуальне опитування;
- есе;
- розв'язування практичних завдань;
- тестування;
- модульні контрольні роботи;
- підсумковий контроль – екзамен.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції,

студентській олімпіаді).

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної економічної ситуації або проблеми.

Загальна (максимальна) кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 здобувач освіти набирає при поточних видах контролю і 40 – у процесі підсумкового виду контролю (екзамен).

Структура екзаменаційного білета з дисципліни «Макроекономіка»:

- Теоретичне питання – 10 балів;
- Два тести з поясненнями – всього 6 балів;
- Формула з поясненням – 4 бали;
- Визначення чотирьох термінів з глосарію – всього 8 балів;
- Графічне зображення – 6 балів;
- Задача – 6 балів.

Разом – 40 балів.

Після підготовки здобувачем конспекту відповіді та розв'язання практичних завдань відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Також екзамен може бути проведений у письмовій формі.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий контроль (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка	Характеристики
A (90 – 100)	Всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни. Студент засвоїв теоретичні засади навчальної дисципліни, специфіку практичних і тестових завдань. Глибоко знає основну літературу, а також періодичні джерела та електронні ресурси. Ознайомився з додатковою літературою, рекомендованою програмою. Вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою. Системно інтерпретує програмний матеріал. Дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання. Демонструє навички аналітичного мислення.
B (80-89)	Студент показав повні та достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності. Успішно виконав передбачені програмою практичні завдання без істотних зауважень.
C (70-79)	Студент опрацював основну літературу, рекомендовану програмою, а також додаткову літературу. Засвоїв основні завдання і методи курсу. Вміє використовувати на практиці програмні завдання, розв'язувати тестові завдання. Проте, наявні певні неточності, помилки.
D (60-69)	Продемонстровано знання лише базового програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і наступної роботи за спеціальністю. Програмний матеріал викладається ним непослідовно із суттєвими неточностями та помилками у формулюванні наукової термінології. Знання суміжних дисциплін та новітніх наукових даних з навчальної дисципліни є слабкими. Допускає неточності, помилки при розв'язанні задач і тестів.
E (50-59)	Недосконало і неповно дає відповіді на теоретичні питання дисципліни та розв'язує практичні завдання з суттєвими помилками, частково, але володіє необхідними знаннями для виправлення помилок під керівництвом викладача. Не може пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
FX (35-49)	Не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни. Допускає грубі помилки у відповідях. Не вміє вирішувати передбачені програмою практичні завдання або допускає принципові помилки у їх виконанні.
F (1-34)	Має недостатній рівень знань програмного матеріалу. Показує невміння орієнтуватися в основній літературі та нормативних матеріалах.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Особливості макроекономічного аналізу.
2. Функції макроекономіки, взаємозв'язок з економічною політикою.
3. Моделювання макроекономічного кругообігу.
4. Історія розвитку макроекономічної думки.
5. Суть і основні риси СНР як основи макроекономічного рахівництва.
6. Суть ВВП як ключового макроекономічного показника та способи його розрахунку.
7. Макроекономічні показники на основі ВВП та його взаємозв'язок з рівнем економічного добробуту.
8. Взаємозв'язок між основними макроекономічними показниками та рахунками СНР.
9. Типи, види та основні підходи до тлумачення механізмів зайнятості в ринковій економіці.
10. Види та наслідки безробіття і напрямки та інститути державного регулювання зайнятості.
11. Основні причини, типи, способи вимірювання та види інфляції.
12. Економічна роль інфляції та напрямки антиінфляційної політики.
13. Суть і структура економічного циклу. Індикатори циклічності.
14. Причини і види циклічних коливань. Основні напрямки антициклічної політики держави.
15. Споживання і заощадження як функції доходу, недохідні фактори споживання і заощадження. Ефект мультиплікатора та формула мультиплікатора витрат.
16. Суть, фактори, способи моделювання та нестабільність інвестицій.
17. Економічна природа і нецінові фактори сукупного попиту
18. Суть, крива та нецінові фактори сукупної пропозиції.
19. Взаємодія сукупного попиту та сукупної пропозиції.
20. Зміст і наслідки витратних моделей для двох секторної економіки.
21. Формування та зміст моделі IS-LM.
22. Суть, способи відображення, фактори та наслідки економічного зростання.
23. Вихідні передумови моделювання економічного зростання. Кейнсіанська модель.
24. Неокласична модель економічного зростання Солоу.
25. Теорії міжнародної торгівлі.
26. Наслідки зовнішньої торгівлі.
27. Структура і взаємозв'язок між рахунками платіжного балансу.
28. Модель Мандела-Флемінга.
29. Основні постулати класичної та кейнсіанської теорій державного регулювання.
30. Методологія монетаристської та неоконсервативної теорій економічної політики.
31. Суть, види та економічна роль фіскальної політики.
32. Причини, види та джерела фінансування бюджетного дефіциту і механізм функціонування державного боргу.
33. Суть і функції комерційних банків. Депозитний і грошовий мультиплікатори.
34. Грошові агрегати, пропозиція грошей, попит на гроші та рівновага на грошовому ринку.
35. Статус та функції центрального банку і цілі та види грошово-кредитної політики.
36. Інструменти грошово-кредитної політики та особливості їх реалізації в умовах сучасної України.
37. Методи регулювання зовнішньої торгівлі і економічна роль політики протекціонізму.
38. Економічна природа ринкового розподілу доходів, показники та причини його нерівномірності.
39. Напрямки та інститути державного регулювання зайнятості.
40. Макроекономічні наслідки соціальної політики.

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформального навчання регламентується «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у системі формальної освіти)» Чернівецького національного університету, затвердженим рішенням Вченої ради від 28 березня 2022 року (наказ ректора №109) та оновленим протоколом № 16 від 25 листопада 2024 року.

У ЧНУ можуть бути визнані результати професійних курсів, тренінгів, семінарів, вебінарів, конференцій та майстер-класів, якщо їх тематика, обсяг і зміст відповідають результатам навчання освітньої програми. Також можливе зарахування частин освітніх компонентів - окремих тем чи розділів - за умови відповідності програмним результатам дисципліни.

Процедура їх зарахування передбачає подання заяви, декларації та сертифікатів із зазначенням годин/кредитів та контенту, після чого предметна комісія університету оцінює відповідність результатів неформального навчання результатам освітньої програми через співбесіди, тестування або демонстрацію практичних навичок. Можливе повне або часткове зарахування: при повному визнанні - зарахування як освітнього компоненту з кредитами ECTS, при частковому - окремих складових дисципліни або вибіркового компонентів, відповідно до встановлених обмежень (до 25 % курсу).

Рекомендована література

Основна

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка : підручник : у 2 кн. За ред. С. Панчишина і П. Островерха. Львів : Апріорі, 2020. Кн. 1. 123 с.
2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-те вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2010. 550 с.
3. Білецька Л., Савич В., Білецький О. Економічна теорія. Політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. Київ : ЦУЛ, 2019. 688 с.
4. Галушка З.І., Бойда С.В., Клевчак Л.Л. Мікро- та макроекономіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2024. 388 с.
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10752>
5. Гронтковська Г. Е., Косік А. Ф. Макроекономіка: Навч. Посіб. К.: Центр учбової літератури, 2021. 672 с.
6. Економіка: практикум з економічної теорії, історії економіки та економічної думки, мікро- та макроекономіки. За ред. З.І. Галушки, Г.М. Поченчук. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. Ю. Федьковича. 2022. 368 с.
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4469>
7. Макаренко М.І., Семененко Т.О., Петрушенко Ю.М. Макроекономіка: підручник. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с.

Додаткова (допоміжна)

1. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі. К.: Основи, 2001. 670 с.
2. Бойда С.В. Ринок праці в Україні: макроекономічні тенденції та мікрорівневі адаптації. *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*. Серія «Економіка». 2025. № 1. С. 10-15. <https://doi.org/10.32782/ecovis/2025-1-2>
3. Бойда С.В. Тенденції формування споживчого попиту домогосподарств у сучасних умовах. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2023. № 12. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-12-9506>
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/8872>
4. Васильченко В.С. Державне регулювання зайнятості: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2003. 252 с.
5. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: С. В. Бойда, М. І. Колосінська, С. І. Белей. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.

<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1091>

6. Макроекономіка: базовий курс: навчальний посібник/ І.Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко/ К.:КНЕУ, 2016. 254 с.

7. Менк'ю Г.Н. Макроекономіка: Підручник / Грегори Н. Менк'ю. К.: Основи, 2000. 588 с.

8. Мікро- та макроекономіка. Практикум: навчальний посібник для студентів освітнього ступеня – бакалавр/ уклад. О.І. Андрусь. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 146 с. <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/11e732dd-6821-455b-b741-0c42fe49d474/content>

9. McConnell C., Brue S., Flynn S. Economics: principles, problems and policies. 22nd edition. Boston: McGraw-Hill Education, 2020. 960 p.

10. Yaskal, O., Yaskal, I., Kolosinska, M., Boyda, S. (2021) The Informal Employment – Factors and Public Policies for Its Limitation, *Ікономически изследвания*, Vol. 30, Issue 2, p. 56-73. URL: https://www.iki.bas.bg/Journals/EconomicStudies/2021/2021-2/4_Yaskal.pdf
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1082>

Інформаційні ресурси

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1359>

1. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:

2. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL:

3. Офіційний сайт Національного банку України URL: <https://bank.gov.ua>.

4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL : <https://mof.gov.ua/uk>.

5. Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL:

6. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua>.

7. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/>

8. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>.

9. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL:

10. О

ф 11. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>.

і

ц

Політика академічної доброчесності

і Усі учасники освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності відповідно до Етичного кодексу університету (затверджено Вченою радою, протокол № 5 від 29.05.2023). Академічна доброчесність включає: самостійне виконання навчальних завдань, належне оформлення посилань і цитувань, недопущення плагіату, фальсифікацій, фабрикацій, списування, хабарництва та інших форм неетичної поведінки.

с Порушення академічної доброчесності тягне за собою академічну відповідальність у вигляді зниження оцінки, анулювання результатів контролю, позбавлення стипендії, відрахування тощо.

т Докладніше:

1. Етичний кодекс ЧНУ. Сторінка «Академічна доброчесність»: <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist>

а 2. Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-varobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universitytet-i-imeni-yurii-fedkovycha>

а

л

ь

н

о